

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištvu, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

O notranjej krizi.

Uže leto in dan se pogajajo cislejtanski in ogerski ministri med soboj, kako bi zopet obnovili letos obteklo za deset let skleneno bivšo zvezo naše polovice z ogersko. Ali še denes, ko se leto uže h koncu bliža, smo tam kakor smo od kraja bili. Da celo vidi se zadnje dni, da se stvari tako čudno in tako močno zapletajo, da se ne more čisto nič vedeti, kam nas bode vse to pripeljalo. Zlasti bankovno vprašanje dela hudo kri. Magjari hočejo, da bi svoj kredit povišali in svojo državo denarno neodvisnejo imeli, na vsak način imeti svojo banko, ustavoverci pa jim tega ne privolijo, da bi dosedanje nacionalno banko razklali.

Največ ob srečnej rešitvi je dinastiji lažje. Zato je bil v nedeljo v Pešti pod predsedništvom cesarjevim velik ministerski svet obeh ministerstev. Nij še znano kaj se je sklenilo in ali se je sploh kaj sklenilo. Pripravljalo se je pa močno, kajti minister Lasser in Pretis sta bila v soboto poldrugo uro pri cesarji, ki je nalašč lov popustil in v Pešto prišel. Auersperga pa zdaj pri obravnavanjih nij, nij bil poklican baje. To se celo „N. Fr. Pr.“ čudno zdi.

O tem položaji piše „N. W. T.“: Poslanci, ki ne spadajo k napredno-liberalnej gruč, mislijo, da je situacija jako močno napeta. Trdi se, da je bilo malo ur pred odhodom ministra Lasserja in Depretisa v Pešto, ministersko posvetovanje, v katerem se je dalo tema dvema ministroma polnomočje v nekih gotovih slučajih kroni dati ostavko za

vse cislejtanske ministre.“ Po tem tacem so se stvari uže močno poostrele.

Glasilo „neodvisnih“ ustavoverskih poslancev „D. Ztg.“ piše, da je sicer zunanja situacija za našo državo nevarna, ali še nevarneje se jej zdi to, kar se glede notranje nagodbe z Ogorskimi zdaj godi. Ona piše zoper ministerstvo tako, kakor bi se mi v Ljubljani v današnji tiskovni svobodi ne smeli upati.

Tudi „N. fr. Pr.“ Magjarom neizmerno za zlo jemlje, da so strastni in da delajo na to, da se zdanje ministerstvo v Cislejtaniji vrže, nove volitve za državni zbor razpišejo itd. Ona hrabri ministre, naj ne odnehajo.

Magjarski listi pak so celo razsrjeni in hudi na naše cislejtansko ministerstvo in žugajo močno. Oni ga dolže, da nij odkritosrčno, da je sovražno Ogorskej, da magjarska vlada ne more s takim ministerstvom pogajati se.

Denes (v ponedeljek) pa ima tudi ustavoverna stranka, levica pod Herbstom shod poslancev, kateri bode odločno izrekel se proti magjarskemu predlogu dualistične banke. Rajši hočejo ti ljudje personalno unijo, odtrganje od Ogorske! Tega pa krona ne bo hotela.

Tako so tedaj stvari neizmerno zamotane, poostrene, in kam pridemo in kaj se bode iz tega izkuhalo še, to sam Bog vedi, nihče ne more prorokovati.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 4. decembra.

V **državnem zboru** se ima jutri vtorek začeti budgetna debata. Oglašanih je celih 73 govornikov! V generalnej debati so

se izmed naših dali kot govornike vpisati: Pfeifer, Nabergoj, Herman, dr. Klaič, dr. Pražak; v specialnej debati o pravosodji je prvi vpisan dr. Vošnjak, o soli Nabergoj. Tudi nemškutarski poslanec dr. Schaffer se je oglašil. Dežman pa, ki je Dolencem železnico obetati dal, nij se za njo oglašil.

Iz **Dunaja** ima vladni tukajšnji list denes uže telegram o shodu ustavovernih poslancev. Herbst je predlagal resolucijo. Ustavoverna stranka izreka, da je predlog o banki nesprejemljiv, o družih predlogih si pa glasovanje pridržuje še. Torej stranka se je enoglasno zoper Magjare izrekla. (Glej prvi članek naš).

Vnanje države.

Ruski zastopniki v inostranji so vladam, pri katerih svojo državo zastopajo, poročili, da so terjatve, katere bode ruski kabinet stavil na konferenciji, zadnja beseda ruskega cara. Pod temi obojema je konferencija sama popolnem nepotrebna. Zato se pa uže govori, da se bode „odložila“, to je, da je nikoli ne bode. — Vojni minister Miljutin je ukazal vsem poveljnikom mobiliziranih vojnih okrajev, naj se požurijo, da svoje oddelke v Besarabijo spravijo, tako, da bode južna armada 10. decembra pripravljena. — Južna pa kavkaška armada bosti zaseli rusko-rumunsko granico, oziroma prekoračili rusko-turško. — V vodah okolo Odese, Krča in Sevastopola so torpedi uže postavljeni, in sicer v dvojni vrsti, tako da so obale črnega morja pred sovražnim brodomjem popolnem zavarovane. —

Novačenke za novo obličje **srbske** armade je dovršeno. Vsi vojaki se morajo zbrati na svojih dotičnih mestih. Iz Pariza dojde te dni za srbsko vojsko 30.000 plaščev, iz Prage pa 10.000 uniform.

Angleški državnik Derby je knezu Ghiki žugal, da, ako se Rumunija začne bojevati proti Turčiji, bi avstrijska vojska posela

Listek.

Zaljubljeni hudič.

(Ukrajinska povest; poslovenil L. G. P.)

II.

(Dalje.)

„Tri konje,“ — zaupil je pisar grozno na desetnika — „a brzo!“

Desetnik stoji na mestu — in le kima z glavo.

„Kaj stojiš tu! beži napreč!“ — pisar zarenči va-nj, da je ves zarudel od same jeze.

„Zapreč,“ — omeni desetnik, „konji pa so — bog zna — kde na stepi!“

„A kaj, na stepi! hiti, vjemi jih in naprezi!“

„Najpopreje jih moram najti, vedigabog, kam se je zaklatila ta mršavost.“

„Tedaj hiti, išči!“

Desetnik izgine, kakor v večnost. Jaz čakam, čakam, hodil sem sem ter tja, vse sem bil uže prehodil, a naposled mi je ven-

dar-le predolgo bilo te oprezovarije. Položim se po vozu in zaspim; konj nij, pa jih nij. Še le na večer, ko je bilo solnce uže k božjej milosti zahajati jelo, prižene dva konja s kobilami vred.

„A kde je tretji konj?“ povprašam.

„Nijso še vjeli ga,“ — odgovori desetnik, — „a to vam je tako divja nagajivost, kadar se stegne, takrat še le jo bo lahko vjeti.“

Pripeljejo še tretjega divjega razposajenca; ali gledite, penast je, vpehala ga je srbopetost. Začno zaprezati; ali hiteli so tako, kakor hiti goreti, kadar so drva mokra. Privežo vrvi, ali vag nij; zopet krevlježa zapode po vage in bič. Tako so zaprezali tako dolgo časa, da je solnce zašlo.

Naposled se vendar premaknemo z mesta, toda konja, zlasti spehani srbopetec, jedva bibajo. Voznik jih cuka zdaj na to, zdaj na to stran, kolne in roti konje in srečevalce, noč in stepo, da je naposled še pot zgrešil.

„Kam te je hudič zanesel?“ — povpra-

šam voznika, „cesta je ravna tako, kakor miza, a ti se motaš tako, kakor muha v pajčjej mreži!“

„I ker ne vidim,“ opraviči se voznik in popusti vajete, „imam kurjo slepoto.“

Mene mraz obide. — Noč je bila temna; jaz pota nijsem dobro poznal, a stapa, kakor sito, tako je z neštevilnimi cestami bila preprežena in opasana. Kaj je bilo začeti? To ti je bil dober svet drag! Ali pregovor pravi: kder je sila največa tam je božja pomoč najbliža. Spomnil sem se, da je o takih prilikah najboljše, če človek konje pusti, da sami vozijo, kakor hote. Tako sem učinil; šel sem sam na kočijažovo mesto, polagoma poganjal konje in srečno sem se pripeljal v krčmo, ne daleč od Taranovke.

III.

Te krčme najemnica, postavna gospodinja, blebetava in sicer izgovorna, znana mi je bila uže iz mladih let. Dolgo časa se nijsva videla, — a jedva sem bil stopil v hišo, takoj me je izpoznala.

Rumunijo. Rumunski listi pa odbijajo to žuganje, češ, da ako Evropa rumunske neutralnosti ne varuje, sme Rumunija popolnem svobodno delati.

Predsednik *francoskega* ministerstva je vložil svojo ostavko. Poslanec Belcastel je interpeliral o ateističnem govoru, ki se je bil govoril prilikom razdeljenja darov v Toulonu. Minister je odgovoril, da vlada hoče vedno modro pa konservativno republiko, pa da zameta nevero.

Nemški kancelar knez Bismarck je objavil predsedniku nemškega državnega zbora, da je mir še mogoč. Ko bi se pa vojska pričela, bode Nemčija vedno potegovala se za celokupnost avstrijske države. Kar do Anglije, upa Bismarck, da se ne bode javno vojskovala z Rusijo, nego le oficijozno kakor Rusija v Srbiji; Nemčija pa bi bila pri tej stvari popolnem nevtralna.

Dopisi.

Iz tržaške okolice 3. decembra [Izv. dopis.] Gospod „Zugsführer“ kakor je dopis v „Slov. Narodu“ nekega učitelja tržaške okolice zaradi njegovega agitiranja imenoval, hoče se v svojem poslanem v številu 274 „Slov. Naroda“ opravičiti. Ali kakšno opravičenje je to? Človek ne ve, ali bi se smijal, ali jezil. Radi verjamemo onemu gospodu, da nij Gorachuchi na njegovo „volitnico“ pisal, radi tudi verjamemo, da jo on na svojem srcu tišči, in da jo je napolnil z imeni „vrlih narodnjakov“ (tudi ako so bili „Progressovci“, so tudi po svoje vrli narodnjaki) pa oni gospod tega ne bode tajil, da se nij v nedeljo 26. novembra po okolici vozil in učiteljem inštrukcije dajal, kakšne narodnjake da morajo voliti da se pa on na lastne stroške nij okrog vozaril, bode lahko vsakateri precej uganil.

V omenjenem listu tudi dopisnik iz Trsta se nadeja, da v prihodnjem mestnem zboru bode imela mirna stranka večino in računi vsaj na 30 glasov. Ali žali bog, da se je drugači zasuknilo z mirno stranko. Ona je celo v III. razredu komaj 6 svojih kandidatov spravila in tudi nij mogoče reči, da bo v prvem gotovo z vsemi svojimi kandidati prodrila. Tudi na okolico se nij preveč zanašati, kajti kakor stvari kažejo, bode tudi v okolici narodna stranka težko z vsemi svojimi kandidati prodrila, ker Italijanissimi delajo z vsemi žilami, naši pa ne. In omahljivega ljudstva je povsod zadosti. Torej ne držimo rok križem!

Iz loške doline na Notranjskem 26. nov. [Izv. dop.] Svet bi mislil, da je naša čitalnica zaspala prav polagoma, ker v novinah nij nič čuti o njej. A temu nij tako; ona je bolj na krepkih nogah, nego je bila kedaj. To novo krepko življenje datira od lanskega občnega zbora, ko se je bil odbor nekoliko „pomladil.“ In letos 18. t. m. nam je povedal tajnik g. Vilar, da imamo 35 krepkih udov, kar je za našo dolino precejšnje število. Imeli smo 8 veselice, mej katerimi so se nekatere odlikovale in odbor je imel 17 rednih i izrednih sej. In blagajnik g. Pianekci, za ta posel kakor ustvarjen, je poročal o dobrem gmotnem stanju društva. Pri občnem zboru so bili voljeni v odbor gg. Vilar, Lah, Pianekci, Žirovnik, Bonček. Prvi je predsednik, drugi njegov namestnik, tretji blagajnik, četrti tajnik in peti uredovalec veselice. Novi odbor se bode gotovo trudil čitalnico v vsakem obziru povzdigniti da bode res pravo središče socijalnega življenja naše doline. Da dosedaj povsem nij bila, je bilo deloma krivo iskanje dlake v jajci, deloma pa — „liberalnost“. Narodnjaki in sploh možje, kojim je mar socijalno življenje, naj bi ne stali na strani in „stiller Verachtung“! Pustite predske, pustite prazne marne! Veselice se nadejamo letos obilnih. Prva bode kakor vsako leto Silvestrov večer. Tudi maškarado bodedmo menda imeli, koja se nam je lani dobro obnesla. Največjo veselico bomo pa menda imeli v Loži ob priliki praznovanja 400 letnice Loškega mesta!

Iz Ljutomer 3. dec. [Izv. dop.] Dopis v „Slov. Narodu“ od 2. dec. nij povsem resničen, gotovo pa dosta pretiran. Da bi učitelj g. P. šolo radi orgljanja zanemarjal, nij istinito, kakor se nam pripoveduje; kajti zamujeni čas doprinese po navadnih šolskih urah; sicer mu je pa tudi orgljanje po postavi dovoljeno. — Da učitelji iz šolskega posloja ljudstvu naznanila priobčujejo, to je v naših okrajih zelo navadno in ljudstvo radi tega učitelja nič manj ne spoštuje. Želeti bi sicer res bilo, da bi bile maše pred šolo ali po šoli; toda res nij, da bi hodil dotični učitelj vsak teden mej šolo orgljat.

Iz Gradca 29. nov. [Izv. dop.] Ustanovilo se je tekoče leto tukaj „slovansko pevsko društvo“, kojemu so, kakor je to naravno, dijaki največja, če tudi ne najzdatniša pod-

pora. Nastalo je tedaj vprašanje, kaj da storiti „s slovanskim pevskim društvom na višjih šolah v Gradci.“ Dve društvi dozdevali sta se marsikomu nepotrebni in reči škodljivi. Na drugi strani zopet se je naglašalo, ka naj ostane akademično društvo, ker je po svoji starosti pokazalo, ka more lahko živeti, ker ima precejšnje premoženje v gotovini in nakupljenih sladkobah; ker je le ono pripravno dijaškim potrebam pri zabavah in veselicah zadostovati. Ti pomisleki doveli so dijake tudi res do tega, kar so do 20. t. m. pri občnem zboru zaključili, da društvo ostane. Volili so sledeče g. v odbor; Frušiča za predsednika, Juvanca za pevovodjo, g. Bruneta, Jurtela, Lavrenčiča, Markoviča, Novaka, Pichlerja in Šketa za odbornike. Imenovanim gospodom je tedaj skrb za društvo in njegovo prihodnost izročena. Ako bodo dijaki svoje dolžnosti do društva saj toliko vestno in točno spolnovali, kakor dozda, tako društvo gotovo ne bode propalo — tem menje, ker ima tudi v nedijaških krogih dobre prijatelje in podpornike. Te ohraniti in novih si pridobiti, bode gotovo tudi skrb društva.

Kaj bode s Preširno slavnostjo, o tem še sedaj nemam nič pisati, ker še nij znano, katero društvo ali katera društva je bode napravila; brez vsake slavnosti, pa menda tudi to leto ne bode poteklo?

Iz Gradca 3. dec. [Izv. dopis.] Ker se je „Slovanska Beseda“ prostovoljno meseca marca t. l. razpustila, a ker so tukaj v Gradci bivajoči Slovani vendar za potrebno spoznali, eno društvo imeti, v kojem bi se mogli večkrat shajati, sklenil je bil občni zbor koncem junija osnovati si pevsko društvo. Za to voljeni odbor je torej pravila sestavil, ter c. k. namestništvu v potrjenje predložil, ter tudi 13. avgusta potrjena dobil. — Delovali so potem odborniki in drugi, kolikor je bilo mogoče, da bi več društvenikov privabili, dokler so prišli zopet dijaki iz domovine 14. oktobra je bil prvi občni zbor, ki si je izvolil nov stalni odbor. Zbor je bil prilično dobro obiskovan in so tudi skoraj vsi navzoči društvu pristopili. Društvo ima sedaj okolo 90 članov izvršujočih in podpirajočih, ter upa, da mu še kacij 50—100 novih pristopi.

Akoravno je imelo „Slovansko pevsko društvo“ le malo časa, da svoje pevce izuri, naučili so se vendar toliko, da jim bo mogoče

„Pomozi bog, ali ste še živi, zdravi?“ — začudim se jej; otiral sem si oči in oziral se okrog sebe.

„Slava bogu,“ — odgovorila je krčmarica, — „zmirom še! Slaba nam posebno ne poje še, otroci pa tudi dobro rasto.“

„Nu, ozrite se v mojo Jelico, — saj je mater prerastla! A ta-le slepi ded,“ — govorila je dalje in pokazala na stoletnega starčka, sedečega na čelešniku; sivo brado je imel povešeno na prsi. „Svoje dni je popeval po puščah in semnjih, zdaj pa le pogovor o njegovih pesnih kroži mej ljudmi; ves glas je zapel, skazil si ga je in torej banduro treščil ob suh hrastov štor.“

Jela je bila dekle — lepa, kakor kalina, povita, ljubeznjiva, in ko sem jo bil do dobrega pogledal, ozrem se v deda. Priznavam, da nijsem še nikoli videl tacega deda. Lase je imel kakor sneg, — bele, goste pa tako, kakor je les gost: zakrivali so visoko čelo; obrvi je imel poobešene doli na oči, a široka brada mu je sezala do pasu: vés je bil takov, da

mu je le ščetca še manjkalo, pa bi bil Saturna imel pred soboj.

„Od kodi staričko?“ — povprašam deda in sedem k njemu.

„Kdo zna“, — oglasi se najemnica; „prehodil je vse svoje življenje po svetu in prepeval je in godel . . . živel nekde tam za Berko; ali jako dolgo je uže od tistega časa, pozabil je uže na svoj dedni kraj in na svojo streho.“

„Oj, tega ne, tega, točarica!“ oglasi se ded, „nijsem zabil ne!“

„Kamo vas pa poslé popelje bog?“ povprašam deda.

„I, v Pavlograd.“

„Kaj boste pa tam činili? Ali boste popevali? . . .“

„Ne, ne, čujte,“ — mi krčmarica prestriže besedo, „saj več ne popeva zdaj, le pripoveduje.“

„Kaj, ali ne mara basnuje?“

„Pripoveduje, kaj se je z njim godilo po svetu, kako so Kozaci topli se z Lehi in Ta-

tarji; tudi pripoveduje o zmajih, o vragovih in vedi ga bog o čem vsem še! . . . Znajte, da je preblodil ves svet; tam na Črnem morji je bil, v Hlukovi, za Kijevem je bil . . .“

„Ali naj bodem samovar pripravila?“

„Pristavi, pristavi mati!“ — odgovoril sem.

„Dobro, dobro, kmalu bode čaj pripravljen; če vam bode ljubo, tudi deda pogrejete z njim, a on vam za to kaj pove.“

Krčmarica izbeži iz sobe.

„Stari, ali uže dolgo hodiš po svetu?“ — vprašam deda, ko sva bila sama.

„Dolgo, prav dolgo časa uže,“ — odgovoril je ded in bridko vzdihnil. „Oženil sem se bil, a živeli smo tačas v zaporoških krajinah kot svobodni Kozaci. Ko so Moskvicjanje pustošili naš Koš, uničili bili našo svobodo, vzeli nam pravice in potlačanili bili nas, — dobil je našo zemljaško vas nekov gospod. Ali tlačanstvo mi je nekako težko ležalo na duši — zapregel sem torej, vzel soprogo z otrokoma vred na voz: hčerka je bila stara

uže 9. decembra pri „grünen Anger“ ob 8. uri zvečer javno nastopiti, pri koji priložnosti bode tudi Preširnova slavnost sè sledečim programom: 1. „Slovan“ od Vašak-a; poje zbor. 2. Slavnostni govor, g. Rutar. 3. „Na Prahu“ od Veit-a, zbor. 4. Trio od Bethoven-a, igrajo gg. dr. Ipavic, Borowansky in Korel. 5. Samospjev, gospodična Ljudmila Kiebacher. 6. Deklamacija, g. Sket. 7. „Strunam“, četverospjev. 8. „Na moru“ od Jenka, zbor. 9. Meditacija od Gounoud-a, za glasovir, gosle in celo. 10. „Naprej“, zbor.

**** Beograd. 29. nov. [Izv. dop.]** U potonje doba u veliko počela je, da pronosi evropska štampa glas o promeni sedanjoj ministarstva srpskog. Ja sam u položaju takovom, da vas mogu najpozitivnije uveriti: da svi pomenuti glasovi apsolutno nemajo nikakva osnova. Nezavesnost štampe, naročito peštanske i bečke tolika je, da će ona rado i najgadjniju neistinu pustiti u svet, samo da nahudi pošto je to dobrome imenu ovoga naroda.

Tako isto bez svakog je osnova i glas o Černjajevu, kao da je on zahtevao, da mu se dopusti vltzak u ministarske sednice, i kao da mu je ovaj zahtev odbijen. General Černjajev, koji vrlo povrljivo stoji sa svima ministrima, ni je nikad mogao imati potrebe da zahteva ono, što se njemu nikada nije ni odnicalo. Sve što je radio Černjajev to je bio zajednički rad izmedju njega i sadanje vlade. Bolji odnošaji nemogu se ni poželiti, nego što su sadanji izmedju Černjajeva i naše vlade.

Misija, radi koje je otišao g. Marinović, ministar u dispoziciji, u Petrograd, po svima izgledima svršiće se vrlo povoljno.

Kod nas je opšte uverenje da će se rat produžiti i to sa većom žestinom, nego što je do sada bio vodjen. Ratna sprema vrši se vrlo brzo. Ovih dana poslato je u kragujevačke fabrike nekoliko stotina kola natovarenih gvoždjem, olovom, sumporom i salitrom za izradu ratne municije.

Komisija koja je poslala da na bojnom polju povuče demarkacionu liniju došla je već do medjusobnog sukoba. Sad je komisija prekinula rad i obratila se vladama kompetentnim za nove instrukcije.

Srbska vlada zahteva da se Aleksinac vrati Srbima, pošto su Turci ušli u nj, kad su ga Srbi napustili po objavljenom primiriju.

blizu osem let, sinku pa je malo manjkalo, da nij bil še leta star, in odpotovali smo k Črnemu morji, nikder nij bilo nikake vasi, nikake krčme. Tisto leto je bila dolga suša, zato smo morali dolgo trpeti. Ker konj nij imel ni paše, niti vode, poginil je, mi pa smo peš potovali dalje; brešno smo použili, potlej pa smo živeli ob bilji in koreninji. Nij še minolo deset dnij, uže sva pokopala bila dekletec in sinka, kmalu za njima pa je onemogla mi soproga od same lakote in žeje. V naročji sem jo nesel dalje, dokler nij Bogu oddala svoje duše. Ob Črnem morji sem živel trideset in pet let; pretepal sem se s Črkezi, plavaril sem po Črnem morji dokler se v meni nij vnela želja po rodnem domu; še enkrat sem pozelel, videti očino domovje in pomoliti na očinej in materinej gomili. Vrnem se v svoj rojstni kraj in pridem domu; ali nijsem več poznal domačega sveta. Kder je popreje stala naša hiša, tam je bil gospodskin sodnik; kder je bilo nekđaj pokopališče, ondukaj pa je stala krčma, a v krčmi pa so bili smradljivi Židje.

Najviše smetnje čini komisiji engleski general Kambel, koji je takodjer član one komisije.

Ako bi komisija svršila svoj posao kao što treba, o čemu svi pametni ljudi sumnjaju u takome slučaju počiće na Javor a zatim na Drinu. Medjutim ovde niko neočekuje nikakva dobra od vse komisije.

Zvanične „srbske novine“ pod današnjim saopštava ju nov raspored naše vojske. Po ovome rasporedu komandant je Drinskog korpusa g. Ranko Alimpić, komandant šumadijskog g. Kosta Protić, bojovica generali; komandant timočkog korpusa g. Djordje Horvatović, pukovnik.

Glavni komandant cele vojske biće gosp. general Černjajev.

Za komandanta moravskog korpusa jošte nije odredjeno lice.

Sva naša vojska po najnovijoj naredbi g. ministra vojnog mobilizovaće do 5. Decembra.

Sve ladje, koje se nalaze na našoj dunavskoj obali poslate su kod kladova, prema rumunskoj granici. Mnogi govore da će ove ladje poslužiti za prelaz vojsci. Tako isto odneseni su i pontoni na Dunavo.

Rat je van svake sumnje.

Domaće stvari.

— (Zahvala.) Prošeni smo od odbora dam, ki je aranžiral 2. t. m. soarejo pri Tavčarji da izrečemo gorko zahvalo vsem gospodom, ki so blagovoljno pripomogli k veledobremu vspehu, najprej podpolkovniku g. Hraniloviću za brezplačno prepuščenje vojaške godbe, in gospodom Razinger, Schäffer, Valenta, Kagnus (kvartet „Sloga“) in g. Hengthaler, Dr. Stare in Drenik za njihovo blagodušno sodelovanje. Ravno tako se zahvaljuje odbor g. L. Tavčarju za brezplačno oskrbovanje raznih potrebščin in za prepuščenje dvorane, kakor vsem darovalcem za prelepa darila.

— (Koncertna soareja) v soboto pri Tavčarji na korist odboru čitalniških dam, katere vsako leto o božiči ubozim šolskim otrokom razdele obleke, bila je izvrstno obiskana. Dohodka je nekaj nad 170 gold. bruto. Vojaška godba in znani kvartet „Sloga“ sta se z veliko pohvalo občinstvu producirala.

— (Vabilo k Sokolskemu večeru), kateri bode vtorek 5. decembra 1876 na sv. Miklavža večer v prostorih čitalniške restav-

racije. Program: 1. „Popotnica“. 2. „Delirienvalcer“, Strauss. 3. Ouvertura iz opere „Die Entführung aus dem Serail“, Mozart. 4. „Zakletev viharja“, poje moški zbor čitalnice. 5. „Afrikanka“, kvadrija, Strauss. 6. Berilo. 7. Glasbene podobe iz opere „Mignon Thomas“. 8. „Solza“, čveterospjev. 9. „Iz Domovine“, mazurka, Strauss. 10. „Po boju“, deklamuje gosp. Jeločnik. 11. Ouvertura „Orpheus“, Offenbach. 12. „Lehka kri“, hitra polka, Strauss. 13. „Veselo popotovanje“, poje moški zbor čitalnice. 14. „Zadnji čas Zrinskega“, Starković. 15. Potpourri iz opere „Verdi“. 16. „Egipčanska potnica“. 17. „1001 noč“, valcer, Strauss. — Začetek ob 8. uri zvečer. — Oni, ki nijso udje „Sokola“ plačajo 15 kr. vstopnine. Udje „Sokola“ naj pokažejo pri vstopu vabilo s Sokolovo štampiljo. — Reditelja sta gg. Juvančič in Armič.

Sokolski odbor.

— (Porota.) V Ljubljani se je včeraj začela šesta in zadnja sesija porotnih sodb.

— (Iz Gorice) se nam piše: Štev. 48. „Soče“ bila je zaradi uvodnega članka ki govori zoper Italijanizem z avstrijskega stališča konfiscirana.

— (S Krasa) se „Soči“ piše: 28. nov. Pes nekega posestnika v Komnu je stekel, vklal dve kravi v Štanjelu, več psov po Krasu. Kravi ste poginili, tudi nekateri psi na steklini — večino pobil je pa konjedec, ki ga je c. kr. okr. glavarstvo sezansko na Kras poklicalo. Da bi bilo kako človeško življenje v nevarnosti, to se še ne ve. — V Štjaku ubil se je pretečeni teden nek prešičar imenom Prijatelj — bil je baje predobre volje — in spozabil se je revež, kako se v normalnem stanju po stopnicah hodi. — V Hruševici je pred 14 dnevi mati nevedoma svoje dete mesec dnij staro v postelji zadušila. V Lipi je neko dete tudi pred dvema tednoma pogorelo. Iz komenske žendarmerijske postaje vnesel je peto, bog ve kam, nek žendarm imenovan Kenič — zakaj, se ne ve! Z izgovorom, da gre k „ljubici v vas“, izvabil je nekomu iz Komna civilno obleko — pa kakor se zdi, ženi se uže dalje časa, kakor je pri nas na Krasu navada! — Bog mu daj srečo pri sladkem opraviilu!

Razne vesti.

* (Umor in samoumor.) Na Dunaji je baron La Roche-Starkenfels ustrelil sebe

bralec, — tudi jaz bi bil jel bridko jokati, da nij bilo krčmarice.

Prišla je bila sè samovarom v roci v hišo in začela je pripovedovati o Trojiškem semnji, katere dekleta so se pomnožile, katere so še ostale, našela je kakih deset, ki so bile pomrle, naposled pa je vskriknila: „Ded, zakaj ti ničesar ne poveš?“

„Kako bi jaz kaj povedal,“ — jezno odgovori ded, „ker mi ne pustiš še ziniti ne; ščekljate, kakor sraka na vrbi, gostje pa...“

„Ni besede ne črhnem, bog zná, da ne, tudi ne zinem nobene več,“ — vstavila ga je gospodinja, „samo povedite, prosim vas, tisto pripovest o „zaljubljenem hudiči“.

Ded je prav poželjivo pil čaj, jel Markovski kolač, in ko je bil poleg tega izpil še dve merici „ruma“, do cela se je pomladil.

„Gledite no,“ — spregovoril je, „kako sem se pokrepčal; zdi se mi, ko bi še imel bandurko, da bi tudi pel!“ ...

(Dalje prih.)

„Šel sem na polje: oziral sem se po domačiji in dalje okrog; spominjal sem se svojih mladih let, svojega očeta, svoje matere, nesrečne soproge, svojih otročičev...; solze, kakor grah debele, kapale so mi po obrazu; ko pa sem se bil izjokal, odšel sem po sveti, kamor so me peljale oči. Uže je trideset let tega, kar hodim in popevam po tem božjem sveti, trikrat trideset in pet pa, kar živim, — a prosim, ne verujte gospodinji, — očine biše nijsem še zabil. Kjer in kadar sem banduroval, vselej se mi je zdelo, da sedim pred svojo kočjo in da me poslušajo: stari ujec, dobra mati in ljuba soproga in moja otroka...“

Ded je umolknil, trpko vzdihnil, glava mu je zlezla k prsim, po bradi pa mu je solza pobijala solzo.

Malo besed je ded povedal, ali veliko je gorje tičalo v njih! Nij me hotel razžalostiti, a vendar — le mi je globoko bil segnjl v srce, zelo pootožil dušo, da je tudi meni nekaj zasvetilo se v očeh, in — ne smijaj se, ljubi

in svojo dveletno hčer, ker se mu je zmešalo. Mož je bil poprej c. kr. častnik, potlej pa je stopil v civilno službo. Živel je vedno pošteno in skromno in je bil baje jako dobrotljiv človek. On zapušča 11letno hčer pa mlado soprogo.

* (Kozja bolezen) je začela v Pragi razsajati in zaprlo se je uže nekaj šol za radi nje.

Tržna poročila.

Z Dunaja 2. dec. Cene so se pretečeni teden po vseh sejnih zopet jako napele, in obdržale so se tako do konec tedna. Temu vzrok so politične razmere, pa tudi posestniki blaga se nekaj bolj kujejo, ker čakajo boljših časov. Pomanjkanje krompirja se najbolj čuti po zapadnih evropskih deželah. Pri nas je gotovega blaga jako malo. — Pretekli teden je bil trg s žitom slab; cene pa visoke. Pšenice se je prodalo 15.000 metričnih centov, najdražja po 3 gld. 60 kr. najcenejša po 12 gld. Rež se je proti onemu tednu podražila za 30 do 35 kr.; prav malo jo ponujajo. 1800 metr. centov so je odpeljali s trga. — Ječmen je imel malo kupcev, cene nespremenjene. Prodali so ga 2500 metr. centov, po 6 gld. 45 kr. do 9 gld. 10 kr. Ravno tako slabo je bilo s pšenico; prodali so le nekaj nove po 6 gld. 80 kr. do 6 gld. 85 kr. — Oves so kupovali samo spekulanti in se je podražil za 20 do 25 kr. proti onemu tednu. Bil je po 8 gld. 60 do 70 kr.

Javna zahvala.

Vodstvo Kamnogiške šole in predsednik krajnega šolskega sveta pl. gospod Kapus se „Narodne šole“ najgorkeje zahvaljujeta za darovano šolsko blago, katero se je deloma takoj mej siromaško mlađ razdelilo.

Kamna gorica, 2. decembra 1876.

France Gross,
učitelj.

Umrli v Ljubljani

od 28. do 30. novembra:

Miroslava Tribuč, trgovca otrok, stara 11 dnij, na št. peterskem predmestju št. 17, za slabostjo zaradi prežgodnjega rojstva. — Franciška Šink, dekla, stara 25 let, v dež. bolnišnici, za pljučno tuberkulozo. — Uršula Kosanec, osobenjica, v mestnega gozda ulici št. 1. za apopleksijo. — Franciška Dišler, hči dularja, stara 6 let, v dež. bolnišnici, za škrofulozo. — Lucija Palčič, osobenjica, stara 77 let, v dež. bolnišnici, za slabostjo. — Anton Sprohar, dlnar, star 28 let v dež. bolnišnici, za pljučno tuberkulozo. — Karl Kamé, sin fabriške udove, star 14 let, v gledališni ulici, za tifom v glavi. — Ivan Čič, tržni nadzornik, star 55 l., v rimljanske ulici št. 43, nesen v bolnišnico, neglom za mrtvuđom.

Tuji.

3. decembra:

Evropa: Kante iz Trsta. — **Pri Slonu:** Lorenzi iz Trsta. — Kapaun iz Poite. — Koblitz iz Brna. — Parto iz Ogerskega. — Horak iz Dunaja. — Tavčar iz Gorenjskega. — dr. Dolar iz Štajerja. — **Pri Mailai:** grof Lanthieri iz Vipave. — Hapak iz Hadovljice. — Biles iz Dunaja. — (Globočnik iz Železnikov. — Eberl iz Dunaja. — Bohutinsky iz Dvora. — Jelusig iz Ptuja. — **Pri Zamorci:** Tomazin iz Semiča.

Loterijne srečke.

V Trstu 2. decembra: 75. 53. 73. 36. 65.

Dunajska borza 4. decembra.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	60 gld. 45 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66 30
1860 drž. posojilo	108 75
Akcije narodne banke	829 —
Kreditne akcije	137 20
London	128 —
Napol.	10 23
C. k. cekini	6 07
Srebro	116 25

Dr. Tanzerjevi

c. kr. priv.

preparati za zobe:

Antiseptikon-ustna voda, flaçon 1 gl., velika škátulja zobnega prahu a 1 gl., doza paste po 80 kr. in paketek paste po 30 kr., se dobivajo pri njem v Gradci in pri sledečih gospodih: Mahr, Birschtiz in Businaro v Ljubljani, Marinšek v Luki in v L. kamn v Kranji in Kamniku. (377—1)

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Zahvala.

Za mnogobrojno udeleženje in sočutje v bolezni in pri pogrebu moje nezabljive soproge

Marije Rogl, roj. Virkove,

izrekam v svojem in imenu njenih žlahtnikov, vsem prijateljem in uradnikom, gg. c. k. sodnijskim in davkarskim uradnikom, isto tako pevcem iz Slapa in Vipave, presrečno zahvalo.

Vipava, 3. decembra 1876.

(376)

Viljem Rogl,
c. k. sodn. kancelist.

Vsem bolnim moč in zdravje brez lek
in brez stroškov po izvrstni

Revalescieriè du Barry

v Londonu.

30 let aže je nij bolezn, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih otrocih brez medicinske in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živecih, dalje prane, i na jetrah; žlez i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabost, zlati žilo, vodenico, mrazico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo. Šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolje nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, G. F. V. Beneka, pravoga profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestaart, Markize de Bréhan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Prešlo je uže sedem mesecev, odsar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem vsled pranih i žutnicnih bolečinah, in sicer tako, da sem od dne do dne vidno gnil, in to zaprečilo je dolgo časa moje štadije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalescieriè pritel sem jo rabiti in zagotovim Vas, da se čutim po mesečnem užitku Vaše tečne in okusne Revalescieriè popolnem zdrav, tako, da brez najmačjega tresenja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočam vsem bolnim to primerno prav cenó in okusno hrano, kot najboljši pripomoček, ter ostanem Vaš udani

Gabriel Teschner.

služatelj javnih višjih trgovskih šol.
Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapel, 17. aprila 1862.

Gospod! Vsled neke bolezni na jetrah bilo je

moje stanje hujšanja in bolečin vsake vrste sedem let sem strašno. Nijsem mogla niti čitati niti pisati, tresle so se vse čutnice na celém životu, slabo prebavljenje, vedno nespanje, ter sem trpela vedno na razdraženi čutnici, katero me je sem ter tja preganjalo in me ne jedni trenotek na miru pustilo, in pri tem bila sem melanholična najvišje stopinje. Mnogi zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine zljajšali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo Revalescieriè in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalescieriè zasluži največje hvalo, pridobila mi je zopet zdravje in me stavila v stanje, da morem mojo društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovjenja moje prisrčne hvaležnosti in popolnega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšanji.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici in tišanji v praih.

Revalescieriè je 4krat tečnejša, nego meso, tor se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na oeni, ko pri zdravilih.

V plehaštih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr. 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

Revalescieriè-Biscuiten v pušicah in Revalescieriè-Chocolatée v prahu 12 tas 1 gld. 50 kr., 24 tas 2 gld. 50 kr., 48 tas 4 gld. 50 kr., v prahu sa 120 tas 10 gld. Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wallischgasse št. 3, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in spozetijah trgovcih, tudi razpošilja duhajski hiša na vse kraje po poštnih pakzastih ali povzetjih. V Ljubljani Ed. 34 hr. J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Prodanu, v Celovcu pri lekarju Birnsacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Androviču. (55)

Ravnokar je v „Narodnej tiskarni“ v Ljubljani izšlo in se dobiva:

VIII. zvezek „Listki“:

Pomladanski valovi.

Roman, spisal I. Turgenjev, poslovenil dr. M. Samec. 8^e 17 pol. Cena 60 kr.

Eliksir iz Kine i Koke,

najboljši do sedaj znani **želeđni liker**. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Dobiva se jedino le pri (53—32)

Gabriel Piccoli,
lekarju, na dunajski cesti v Ljubljani.

Nova slika.

Izšla je v Beču velika in umetniški izvedena slika

Srbski vojskovodje v srbsko-turškem ratu.

Milan M. Obrenović IV. Nikola I. Petrović Njeguš.

Generali: M. G. Černjajev, Ranko Atimpić, Franjo Cah in Kosta S. Protić. — Vojvode: Petar Vukotić, Božo Petrović, Ilija Plamenac in Mašo Vrbica. — Polkovnici: Horvatović, Orešković, Ilija Čolak-Antić, Teša Nikolić, Valdemar Beker, Miloško Lešanin. — Podpolkovnici: Sava Grujić, Vlaković, Kosta Bučević, Gruja Mišković. — Major Paja Putnik in arhimandrit N. Dučić.

Slika ima 22 verno po fotografijah narejenih lik z grbom Srbije in Črne gore.

Slika je litografiral A. Šubert.

Slika je 53 centimetrov visoka a 90 centimetrov široka.

Cena je sliki 1 gl. 20 kr.

Naročbine se pošiljajo na ovo adresu:

P. Janković, Wien, VIII., Piaristengasse Nr. 49.

Novci se pošiljajo v plačanem pismu, ali po poštni napotnici; komur je lažje, naj na correspondenc-karti javi, pa se mu bo s povzetjem poslalo.

Prepodavci, koji za gotov novce naroče najmanje 10 komadov, dobivajo komad po 1 gld. in franco pošiljanje.

Cena ove velike in umetniško izvedene slike je tako majhena, da jo vsak kupiti more.

Brez ove slike naj ne bo nijedna obitelj, koja se interesuje za rat Srbije in Črne gore s turško carevino.

(349—11)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.